

**JAAARREKENING 2018
OCMW INGELMUNSTER**

Inhoud

Voorwoord.....	3
Jaarrekening 2018.....	4
De beleidsnota	4
Doelstellingenrealisatie.....	4
Doelstellingenrekening	8
Financiële toestand	8
De financiële nota	11
De exploitatierekening.....	11
De investeringsrekening	11
De liquiditeitenrekening.....	12
De samenvatting van de algemene rekeningen	13
De balans.....	13
Wat valt er op in de balans?.....	13
De staat van opbrengsten en kosten	13
Toelichting van de jaarrekening	15
De toelichting bij de exploitatierekening	16
Een verklaring van de materiële verschillen tussen de gerealiseerde ontvangsten en uitgaven en de geraamde ontvangsten en uitgaven volgens de laatste budgetwijziging.	16
Beleidsdomein algemene financiering.....	16
Beleidsdomein algemeen bestuur	16
Beleidsdomein zorg	17
Beleidsdomein sociale dienst.....	17
De exploitatierekening per beleidsdomein (TJ1).....	19
Ontvangsten.....	20
De evolutie van de exploitatierekening (TJ2)	22
Uitgaven	22
Ontvangsten.....	24

Geconsolideerd	25
De toelichting bij de investeringsrekening	26
De investeringsrekening per beleidsdomein (TJ3)	26
Uitgaven	26
Ontvangsten	26
De evolutie van de investeringsverrichtingen (TJ4)	27
De stand van de kredieten per investeringsenveloppe (TJ5)	27
De evolutie van de liquiditeitenrekening	27
Resultaat op kasbasis	27
Autofinancieringsmarge	27
Overzicht van de verstrekte werkings- en investeringssubsidies	28
De toelichting bij de samenvatting van de algemene rekeningen	29
De toelichting bij de balans (TJ7)	29
Mutatiestaat van de financiële vaste activa	29
Mutatiestaat van de materiële vaste activa	29
Mutatiestaat van de financiële schulden	29
Mutatiestaat van het netto-actief	29
De waarderingsregels	30
De niet in balans opgenomen rechten en verplichtingen	33
Rapportage financieel directeur	34
De thesaurietoestand	34
Het debiteurenbeheer	35
Kerncijfers	37

Voorwoord

Vroeger was een jaarrekening louter een blik op de financiële resultaten van het bestuur, terwijl de jaarrekening nu meer dienst moet doen als beleidsinstrument. De rekening moet immers toelaten om het gevoerde beleid te evalueren. Hiervoor dient de jaarrekening een zicht te bieden op de mate waarin de vooropgezette prioritaire beleidsdoelstellingen zijn gerealiseerd.

Maar uiteraard heeft de jaarrekening ook nog steeds een financiële functie. De jaarrekening moet immers een volledig en getrouw beeld geven van de werkelijke financiële situatie van een bestuur, aangezien het de reële verrichtingen weergeeft en geen voorafgaandelijke ramingen. De jaarrekening laat een vergelijking toe tussen wat was gepland (budget) en wat uiteindelijk is gerealiseerd (jaarrekening).

Dit rapport bestaat uit drie onderdelen: (i) de verplichte onderdelen van de jaarrekening, (ii) de toelichting van deze jaarrekening en (iii) een aanvullende rapportage van de financieel directeur over de financiële toestand van het OCMW.

Jaarrekening 2018

De jaarrekening bestaat verplicht uit 3 onderdelen (cfr. art. 30):

- een beleidsnota
- een financiële nota
- de samenvatting van de algemene rekeningen.

De beleidsnota

De beleidsnota van de jaarrekening geeft het beleid weer dat het bestuur gedurende het voorbije financiële boekjaar heeft gevoerd. Het voornaamste onderdeel van deze beleidsnota is de evaluatie van het gevoerde beleid of de mate waarin de prioritaire beleidsdoelstellingen zijn gerealiseerd. De beleidsnota omvat ook een toelichting over de financiële toestand van het bestuur en verwoordt de aansluiting met de financiële nota. De beleidsnota van de jaarrekening bestaat uit de doelstellingenrealisatie, de doelstellingenrekening en de financiële toestand.

Het OCMW Ingelmunster schoof in zijn meerjarenplan 2014-2019 **1 prioritaire beleidsdoelstelling** naar voor: **“Optimale thuiszorg voor ouderen”**, waarbij we meer specifiek de bestaande thuiszorgdiensten (warme maaltijden, poetsdienst, mindermobielen centrale, personenalarm, en thuiszorg) willen promoten en verder optimaliseren. Verder willen we de thuiszorgcoördinator, uitgerust met alle faciliteiten voor mobiele e-dienstverlening, uitgebreid bekendmaken in Ingelmunster. Het sociaal huis en de gemeente willen bovendien de buurt- en mantelzorg stimuleren waarbij het werk van vrijwilligers uit de buurt zal worden ondersteund.

Om deze beleidsdoelstelling te realiseren zijn 3 actieplannen naar voor geschoven:

- Aangepaste maaltijden aanbieden (actieplan: MLT)
- Het begrip thuiszorgcoördinator uitgebreid bekend maken (actieplan: THZCOORD)
- Het vrijwilligerswerk ondersteunen en uitbouwen (actieplan: VRIJW)

Doelstellingenrealisatie

In de doelstellingenrealisatie wordt het gevoerde beleid gedurende het financiële boekjaar geëvalueerd. In dit onderdeel wordt onderzocht of de beoogde doelen zijn behaald en welke inspanning het bestuur hiervoor heeft moeten leveren. Kernvragen zoals “Wat hebben we bereikt?” en “Wat hebben we hiervoor gedaan?” worden beantwoord in de doelstellingenrealisatie.

Ouderen en mensen met beperking langer thuis laten wonen

Beleidsdoelstelling: Optimale thuiszorg

Actieplan MLT: Aangepaste maaltijden aan huis

Realisatietermijn: 2014 - 2014

Actie dieet mlt: Het aanbieden van kwalitatieve dieetmaaltijden zowel warm als koud vacuüm (zout-arm, vetarm, diabetes).

Actie dagelijks warme mlt: Het dagelijks aanbieden aan huis van warme maaltijden bereid door een externe firma heel het jaar, met uitzondering van weekends en feestdagen.

Dit actieplan is gerealiseerd in 2014.

We blijven de dienst warme maaltijden echter goed opvolgen.

Actieplan THZCOORD: Bekendmaking Thuiszorgcoördinator

Realisatietermijn: 2014 - 2019

Actie info en sensibilisering: Via verschillende communicatiemiddelen wordt de functie van thuiszorgcoördinator verder toegelicht.

Actie e-loket: De thuiszorgcoördinator kan met digitale middelen aan huis gaan bij de mindermobiele ouderen.

Actie samenwerking: samenwerking met het SEL, multidisciplinaire overleggen, huisartsen, tussen onze eigen diensten.

Indicatoren:

vormen van informeren en sensibiliseren.	Oplijsting van op welke manieren geïnformeerd en gesensibiliseerd werd in het kader van de bekendmaking van het begrip thuiszorgcoördinator.
samenwerking	Oplijsting van alle ondernomen acties om de beoogde samenwerking te bevorderen.

Vormen van informeren en sensibiliseren:

Reeds ondernomen stappen:

Nieuwe LAS-activiteit 2018 door thuiszorgcoördinatoren van de LAS regio op 9/10/2018: infosessie over seksualiteit en intimiteit door Els Messelis.

Alle 65- jarigen zijn aangeschreven om de wijze buzze met de wijze gids te komen halen.

De wijze gids wordt door de medewerkers en de schepenen verder uitgedeeld tijdens de contacten.

Vernieuwde folders thuiszorgdiensten met de contactgegevens van de thuiszorgcoördinator.

Te ondernemen stappen:

De thuiszorgcoördinator bezoekt de 70+ die in Ingelmunster komen wonen en geeft uitleg aan de hand van de wijze gids.

65-jarigen verder aanschrijven om de wijze buzze te komen halen.

Hernemen van de bekendmaking en actualiseren van de wijze gids.

Samenwerking:

Reeds ondernomen stappen:

Opvolgen voorbereiding vorming eerstelijnszone.

Herinformeren medewerkers thuisdiensten over de nieuwe/aangepaste werkingen van het sociaal huis en info op 13/03/2018.

Verder meewerken aan de uitbouw van het project BOV coach.

Te ondernemen stappen:

Verder opvolgen van de evoluties van de eerstelijnszones.

Medewerkers thuisdiensten verder op de hoogte houden over de nieuwe/aangepaste werkingen van het sociaal huis.

e-loket:

Reeds ondernomen stappen:

Verder gebruik van de laptop is goed ingeburgerd tijdens de huisbezoeken en betekent een efficiëntiewinst en een versterking van de dienstverlening.

Te ondernemen stappen:

Werk maken van de analyse van gegevens uit het COT.

Mogelijkheden van COT+ zullen onderzocht worden in het kader van huisbezoeken met gebruik van digitale middelen.

De mogelijkheid van een digitale handtekening bij het gebruik van de laptop verder onderzoeken.

Actieplan VRIJW: Vrijwilliger

Realisatietermijn: 2014 - 2019

Actie ondersteuning: De huidige vrijwilligers zowel inhoudelijk als technisch ondersteunen in hun werking.

Actie aangroei: Via gerichte campagnes het aantal vrijwilligers gestaag laten aangroeien.

Indicatoren:

ondersteuning vrijwilligers	Oplijsting van de acties ondernomen ter ondersteuning van de vrijwilligers.
aangroei vrijwilligers	Nagaan van de evolutie van het aantal vrijwilligers en het onderzoeken van de redenen van de evolutie van het aantal vrijwilligers.

Ondersteuning vrijwilligers:

fiche, vorming, bedanking

Aangroei vrijwilligers:

TIJDSTIP	AANTAL OCMW	AANTAL OCMW + GEMEENTE
<i>31/12/2015</i>	<i>36</i>	<i>71</i>
<i>31/12/2016</i>	<i>33</i>	<i>86</i>
<i>30/04/2017</i>	<i>34</i>	<i>84</i>
<i>31/08/2017</i>	<i>36</i>	<i>87</i>
<i>31/12/2017</i>	<i>44</i>	<i>100</i>
<i>31/12/2018</i>	<i>60</i>	<i>118</i>

Reeds ondernomen stappen:

Uitwerking en groei praatcafé 't BabbelINGSke.

Overleg met de vrijwilligers van de mindermobielencentrale.

Opstarten nieuwe vrijwilligers in verschillende deelwerkingen, nieuwe vrijwilligerswerking.

Werking vrijwilligers bekendmaken:

Vrijwilligersbeurs (17/01/'18) / Samenzitten poetsdienst/thuiszorgdienst (13/03/'18) / Dag van de zorg (18/03/'18) / t Is Markt (30/05/'18) / Repair Café (02/06/'18) / Braderie (29/09/'18).

Opmaken vrijwilligersbeleidsplan.

Te ondernemen stappen:

Nog concreter in kaart brengen waarom vrijwilligers afhaken of waarom ze bijkomen. Motieven toevoegen aan onze indicator.

Doelstellingenrekening

J1 is het officiële schema van de doelstellingenrekening. Per beleidsdomein wordt een opsplitsing gemaakt tussen het totaal van de gerealiseerde ontvangsten en uitgaven van alle prioritaire beleidsdoelstellingen en het totaal van de gerealiseerde ontvangsten en uitgaven voor het overige beleid. De gerealiseerde kasstromen worden hierbij vergeleken met de gebudgetteerde kasstromen. De cijfers van het prioritair beleid zijn uitvoerig toegelicht in de nota "doelstellingenrealisatie".

Financiële toestand

De financiële toestand van de jaarrekening bevat minstens een vergelijking van het resultaat op kasbasis in de jaarrekening met het resultaat op kasbasis in het budget. Ook een vergelijking van de autofinancieringsmarge in de jaarrekening en de autofinancieringsmarge in het budget mag niet ontbreken.

De financiële toestand wordt dus bekeken vanuit twee invalshoeken. Het resultaat op kasbasis is het gecumuleerd budgettair resultaat verminderd met bestemde gelden. Het gecumuleerd budgettair resultaat is het geheel aan beschikbare liquide middelen en geldbeleggingen waarover het bestuur zou beschikken op het einde van het financiële boekjaar als ze al haar vorderingen op korte termijn zou geïnd hebben en al haar schulden op korte termijn zou betaald hebben. Als de raad een gedeelte van de middelen heeft voorbestemd voor toekomstige uitgaven zijn deze middelen uiteraard niet meer beschikbaar om courante uitgaven mee te doen. Deze bestemde gelden worden bijgevolg afgetrokken van het gecumuleerd budgettair resultaat. Anders gezegd is dit de indicator voor de financiële gezondheid op korte termijn (toestandsevenwicht).

Het resultaat op kasbasis is geëvolueerd van 1.217.180 euro bij opmaak initieel budget 2018 tot 1.532.615 euro eindbudget tot uiteindelijk 2.333.128 euro bij afsluiten van het boekjaar. Dit verschil van 800.513 euro tussen eindbudget en afsluit van het jaar heeft verschillende oorzaken (zie later).

RESULTAAT OP KASBASIS	Jaarrekening	Eindbudget	Startbudget
I. Exploitantiebudget	542.117	71.181	109.331
II. Investeringsbudget	1.840	-330.682	1.500
III. Andere	-88.364	-88.364	-251.364
IV. Budgettaire resultaat boekjaar (I+II+III)	455.592	-347.866	-140.533
V. Gecumuleerd budgett. resultaat vorig boekjaar	<i>1.887.785</i>	<i>1.887.785</i>	<i>1.357.713</i>
VI. Gecumuleerde budgettaire resultaat	2.343.377	1.539.919	1.217.180
VII. Bestemde gelden	10.249	7.304	0
VIII. Resultaat op kasbasis (VI-VII)	2.333.128	1.532.615	1.217.180

Ten eerste stellen we een beter saldo van het **exploitantiebudget** vast. Dit saldo ligt 470.936 euro hoger in vergelijking met het exploitatiesaldo van het eindbudget. Indien we de vergelijking maken tussen budgetramingen en jaarrekeningcijfers zien we een samenspel van lagere gerealiseerde uitgaven (-682.824 euro) en lagere gerealiseerde ontvangsten (-211.889 euro). De voornaamste oorzaak van de **lagere uitgaven** is het feit dat de *bezoldigingen* lager uitvallen dan geraamd. Hiervoor zijn verschillende redenen. *Ten eerste* zien we opnieuw dat we lagere uitgaven noteren voor de technische dienst, dienst gezinszorg en aanvullende thuiszorg door langdurig zieken. *Ten tweede* is opnieuw de kost voor artikel 60 een pak hoger ingeschat dan werkelijk uitgegeven. Er worden telkens 4 FTE voorzien in het budget, maar uiteindelijk valt dit ook dit jaar veel lager uit. Uiteraard uit zich dit dan ook in de inkomsten, aangezien dit een tewerkstellingscategorie is die sterk gesubsidieerd is (zie later). Ook zien we minder uitgaven dan geraamd in de categorie *goederen en diensten* (-123.035 euro). Er valt niet echt iets in het bijzonder op van grote verschillen. Het is eerder een verhaal van vele kleintjes maken groot. Tenslotte zien we bij de uitgaven dat ook de *specifieke kosten sociale dienst* een pak lager liggen dan geraamd (- 224.761 euro). Dit is een categorie die je vooraf heel moeilijk kan ramen. Het aantal mensen die recht hebben op leefloon en het aantal mensen die in aanmerking komen voor financiële steun kan je moeilijk vooraf inschatten. Het hoort bij de kerntaak van het OCMW om die mensen te helpen, daarom ook dat we vooraf steeds een ruime marge voorzien om degelijke financiële hulp te kunnen bieden.

Wat betreft de **ontvangsten**, zien we voornamelijk lagere ontvangsten in de categorie werkingssubsidies. Maar dit is logisch, aangezien dit voor een groot deel een communicerend vat is met de uitgavenstromen. De meeste werkingssubsidies hangen vast aan de specifieke kosten sociale dienst en aan de tewerkstelling van artikel 60. Als we daar minder uitgeven dan geraamd, dan zullen we automatisch ook minder ontvangen dan geraamd.

Opvallende verschillen in exploitatie-uitgaven en – ontvangsten, worden verder uiteengezet in de toelichting van de jaarrekening (zie later).

Een **tweede oorzaak** van het hogere kasresultaat is het saldo van het **investeringsbudget**. Dit saldo is opmerkelijk beter in vergelijking met het cijfer uit de laatste budgetwijziging 2018 (+ 332.522 euro). Dit heeft voornamelijk te maken met het vooruitschuiven van investeringsprojecten in de tijd: (i) Stationsplein 41, (ii) Stationsstraat 40-42 en (iii) Doelstraat-Nieuwstraat. Ook de ontvangsten zijn hoger dan geraamd en dit heeft te maken met de verkoop van twee woningen (Vlasbloemstraat 48 en Izegemstraat 34). Voor beide woningen hebben we meer geld ontvangen dan initieel ingeschat. Meer details rond grote afwijkingen tussen budget en jaarrekening in het investeringsbudget, komen aan bod in de toelichting van de jaarrekening (zie verder).

De som van het exploitatie-, investerings- en liquiditeitsaldo zorgt er voor dat het resultaat van het boekjaar 455.592 bedraagt in plaats van -347.866 euro bij goedkeuring van de laatste budgetwijziging boekjaar 2018. Bij dit resultaat van het boekjaar 2018 worden de reserves uit het verleden opgeteld (1.887.785 euro), waardoor we een gecumuleerd budgettair resultaat bekomen van 2.343.377 euro. Over dit bedrag kunnen we echter niet volledig vrij beschikken. Hiervan moeten nog de bestemde gelden worden afgetrokken. Dit zijn de gecumuleerde winsten van het LOI, die 10.249 euro bedragen. Op die manier bekomen we een resultaat op kasbasis van 2.333.128 euro.

De autofinancieringsmarge is het verschil tussen het financieel draagvlak (exploitatiesaldo min rentelasten leningen) en de netto periodieke leningsuitgaven. Anders gezegd is dit het evenwicht op lange termijn of de garantie op de financiële gezondheid van het bestuur op lange termijn (structureel evenwicht).

AUTOFINANCIERINGSMARGE	Jaarrekening	Eindbudget	Startbudget
I. Financieel draagvlak (A-B)	591.419	119.794	202.943
II. Netto periodieke leningsuitgaven (A+B)	137.667	136.977	344.976
Autofinancieringsmarge (I-II)	453.752	-17.183	-142.033

Uiteraard heeft het beter resultaat van het exploitatiesaldo invloed op het financieel draagvlak en dus ook een positieve invloed op de autofinancieringsmarge, die stijgt met 470.935 euro in vergelijking met het eindbudget. Het is meteen duidelijk dat dit te wijten is aan het verbeterde exploitatieresultaat en niks te maken heeft met de netto periodieke leningsuitgaven.

De financiële nota

De financiële nota van de jaarrekening bevat de exploitatierekening, de investeringsrekening en de liquiditeitenrekening. Hun inhoudelijke betekenis dient perfect overeen te stemmen met de componenten exploitatiebudget, investeringsbudget en liquiditeitenbudget in de financiële nota bij het budget. Alleen wordt de werkelijke situatie met de gerealiseerde uitgaven en ontvangsten voor het afgesloten dienstjaar vermeld.

De exploitatierekening

J2 is het modelschema van de exploitatierekening. Voor elk beleidsdomein bevat schema J2 de exploitatie-ontvangsten en -uitgaven. In de exploitatierekening is het duidelijk dat het gerealiseerde exploitatieresultaat een stuk beter is dan het geraamde resultaat in het eindbudget (+470.935 euro). Alle domeinen hebben een beter resultaat in de jaarrekening in vergelijking met het eindbudget. In absolute cijfers wordt de aandacht in eerste instantie getrokken naar het domein sociale dienst (+194.722 euro), het domein algemeen bestuur (+ 143.288 euro) en het domein zorg (+131.173 euro). Bij het domein sociale dienst is het een samenspel van zowel lagere uitgaven als lagere ontvangsten dan geraamd, waarbij de lagere uitgaven in absolute cijfers zwaarder doorwegen. Meer hierover in de toelichting. Zowel bij het domein algemeen bestuur als het domein zorg heeft het te maken met de lager dan geraamde personeelsuitgaven door langdurig zieken.

De investeringsrekening

De investeringsrekening bestaat uit 2 delen. Ten eerste is er een overzicht, per beleidsdomein, van alle ontvangsten en uitgaven van het financiële boekjaar. **J3** is het officiële schema van dit overzicht. Vooral in het beleidsdomein sociale dienst is er een groot verschil tussen saldo eindbudget en saldo jaarrekening (respectievelijk -73.138 euro en 146.035 euro). In dit domein is het resultaat in absolute cijfers 219.173 euro beter. Dit heeft zowel te maken met lagere uitgaven dan geraamd als hogere ontvangsten dan geraamd. De hogere ontvangsten zijn het resultaat van hogere verkoopprijzen voor onze twee woningen die we in 2018 te koop hebben gesteld. De lagere uitgaven zijn het gevolg van het uitstellen van investeringsprojecten. Zo was er geld voorzien voor de renovatie van de Stationsstraat 40-42 en voor het stationsplein 41 maar beide projecten zijn uitgesteld in het jaar 2018. Ook in het domein zorg zien we een beter resultaat dan geraamd. Dit heeft te maken met het opschuiven in de tijd van het project Doelstraat-Nieuwstraat.

Schema **J4** geeft de afgesloten enveloppes weer voor boekjaar 2018. Er zijn een viertal enveloppes afgesloten in boekjaar 2018: enveloppe 2015_4 "verbeteringswerken Oostrozebekestraat 26". In totaal is er voor dit project 21.964 euro besteed van het initieel voorziene bedrag van 37.500 euro. Ook portefeuille 2015_5 "verbeteringswerken Weststraat 58" is afgesloten. Hier is er 3.343 euro besteed

van de 5.000 euro voorzien in budget. Intussen is ook de portefeuille "belettering gebouw" (2017_1) afgesloten. Project is uitgevoerd voor 3.420 euro. En tenslotte is ook het envelope 2017_4 "brand-centrale service flats" afgesloten. We hebben in totaal 17.485 euro geïnvesteerd in een nieuwe brand-centrale.

De liquiditeitenrekening

J5 is het modelschema voor de liquiditeitenrekening. De liquiditeitenrekening geeft het resultaat op kasbasis van het financiële boekjaar weer. De liquiditeitenrekening bevat: (i) de ontvangsten en uitgaven volgens de exploitatierekening, (ii) de ontvangsten en uitgaven volgens de investeringsrekening, (iii) de ontvangsten en uitgaven die niet zijn opgenomen in de exploitatie- of investeringsrekening (de zogenaamde 'andere' verrichtingen), (iv) het gecumuleerde budgettaire resultaat van het vorige financiële boekjaar en (v) de bestemde gelden.

De exploitatierekening en investeringsrekening kwamen eerder aan bod.

In de liquiditeitenrekening verschijnt er inderdaad een derde categorie: 'andere' verrichtingen. Hieronder worden o.a. de aflossingen van schulden geboekt. In vergelijking met het geraamd liquiditeitsbudget 2018 is het resultaat gelijk.

Het budgettaire resultaat van het boekjaar bedraagt 455.592 euro. Dit is een grote verbetering in vergelijking met het budget. De som van het budgettaire resultaat van het boekjaar en het gecumuleerd resultaat van het vorig boekjaar is gelijk aan het gecumuleerde budgettaire resultaat van 2.343.377 euro. Zoals eerder al meegegeven kunnen we niet over dit volledige bedrag vrij beschikken. We dienen hier nog de bestemde gelden (10.249 euro) van af te trekken. Op die manier bekomen we een resultaat op kasbasis van 2.333.128 euro.

De samenvatting van de algemene rekeningen

De samenvatting van de algemene rekeningen bestaat uit de balans en de staat van opbrengsten en kosten.

De balans

De balans geeft een overzicht van het vermogen van een bestuur op het einde van het financiële boekjaar en de vergelijking met het vermogen op het einde van het vorige financiële boekjaar (**J6**).

Wat valt er op in de balans?

- (i) De **liquide middelen** zijn opnieuw gestegen. Uiteraard heeft dit te maken met het positieve exploitatieresultaat. Het is en blijft evenwel een momentopname.
- (ii) De **materiële vaste activa** dalen met 224.904 euro. Hier spelen drie verschillende invloeden. *Ten eerste* zien we bijkomende investeringen voor een waarde van 135.163 euro. Dit is opgesplitst in: (i) terreinen en gebouwen voor 75.150 euro, (ii) wegen en overige infrastructuur voor 23.988 euro en (iii) roerende goederen voor 36.024 euro. *Ten tweede* is er ook invloed van de verkoop van de Vlasbloemstraat en Izegemstraat – beiden verkocht met meerwaarde en uitgeboekt (desinvesteringen). *Ten slotte* wordt het bestaand patrimonium ook afgeschreven (-331.213 euro).
- (iv) De **schulden op korte termijn** zijn afgenomen. Dit is voornamelijk te wijten aan de schulden op KT uit ruiltransacties. Dit is uiteraard een momentopname.
- (iii) De **financiële schulden op lange termijn** zijn gedaald. Er is geen nieuwe lening opgenomen waardoor de aflossingen sterk doorwegen.
- (iv) De **schulden uit niet-ruiltransacties (LT schulden)** zijn gestegen met 2.944 euro. Dit is het overschot LOI van JR 2018.
- (vii) Het **netto-actief van de balans** is in 2018 gestegen met 341.623 euro. Hier spelen verschillende factoren een rol. (i) Het boekjaar 2018 sluit af met een positief resultaat van het boekjaar van 462.866 euro. (ii) Ten tweede zien we in boekjaar 2018 verrekening van bestaande investeringssubsidies voor een bedrag van 121.263 euro.

Deze info is ook terug te vinden in mutatiestaat 4 van TJ7 "De toelichting bij de balans" (zie later).

De staat van opbrengsten en kosten

De staat van opbrengsten en kosten vermeldt naast de opbrengsten en kosten van het financiële boekjaar ook de opbrengsten en kosten van het vorige financiële boekjaar (**J7**). Het overschot of het tekort van het financiële boekjaar is het verschil tussen het totaal van de opbrengsten en het totaal van de kosten.

In 2018 hebben we een overschot van het boekjaar van 462.866 euro. Dit overschot van het boekjaar bestaat uit 3 componenten: (i) een operationeel overschot/tekort, (ii) een financieel overschot/tekort en (iii) een uitzonderlijk overschot/tekort. In vergelijking met het jaar 2017 is het resultaat van het

boekjaar gestegen met 189.697 euro. We zien een verbetering van het operationeel overschot (+ 61.608 euro), het financieel overschot (+ 4.400 euro) en het uitzonderlijk overschot (+ 123.689 euro).

(i) In 2018 wordt een operationeel overschot gecreëerd van 269.774 euro. Dit houdt in dat de operationele opbrengsten hoger liggen dan de operationele kosten. In vergelijking met 2017 zien we een stijging van dit operationeel overschot. De verhoging van dit operationeel overschot is te wijten aan een sterkere daling van de operationele kosten in vergelijking met de daling van de operationele opbrengsten. Dit komt ook budgettair tot uiting (zie toelichting jaarrekening).

(ii) Tegelijk is er een financieel overschot van 69.423 euro. Dit ligt in lijn met vorig boekjaar.

(iii) Het uitzonderlijk resultaat van 123.689 euro is te wijten aan de verkoop van 2 woningen: Vlasbloemstraat 48 en Izegemstraat 34. Beide woningen zijn verkocht aan een prijs die hoger lag dan de boekhoudkundige waarde.

Toelichting van de jaarrekening

Net zoals bij het meerjarenplan, budget en de budgetwijzigingen, wordt ook de jaarrekening verduidelijkt met een toelichting.

Deze toelichting bevat minstens een aantal verplicht opgelegde elementen:

- De toelichting bij de exploitatierekening
- De toelichting bij de investeringsrekening
- De evolutie van de liquiditeitenrekening
- Een overzicht, per beleidsveld, van de verstrekte werkings- en investeringssubsidies
- De toelichting bij de balans

De toelichting bij de exploitatierekening

Een verklaring van de materiële verschillen tussen de gerealiseerde ontvangsten en uitgaven en de geraamde ontvangsten en uitgaven volgens de laatste budgetwijziging.

Er wordt een opsplitsing gemaakt per beleidsdomein waarbij enkel de relatief grote (opvallende) verschillen worden toegelicht. Uiteraard is het zo dat vele kleintjes groot maken, maar het is onbegonnen werk om ook alle kleine verschillen op te sommen.

Geconsolideerd kunnen we vaststellen dat er 682.824 euro van de geraamde **uitgaven** niet is gebruikt in boekjaar 2018. Op een totaal geraamd uitgavenbudget van 5.304.836 euro, gaat dit toch over 13%. Dus 13% van de geraamde middelen is niet uitgegeven. Als we dit meer in detail bekijken, dan is het duidelijk dat dit verschil vooral te wijten is aan de categorie personeelsuitgaven (-334.791 euro). Maar ook de uitgaven in de categorieën goederen en diensten (-123.035 euro) en specifieke kosten sociale dienst (-224.761 euro) liggen een pak lager dan geraamd.

Als we de **ontvangsten** onder de loep nemen, dan zien we dat er 211.889 euro minder is ontvangen dan geraamd (-4%). Deze lager dan geraamde ontvangsten vinden we voornamelijk terug in de categorie werkingssubsidies (- 186.298 euro).

Beleidsdomein algemene financiering

Geconsolideerd stellen we vast dat het resultaat uit de jaarrekening bijna perfect aansluit bij het geraamde resultaat in het budget.

Beleidsdomein algemeen bestuur

In dit domein zien we een vrij groot verschil tussen het geraamde resultaat (-1.927.743 euro) en het gerealiseerde resultaat (-1.784.455 euro). Het resultaat verbetert met 143.288 euro. Deze verbetering is voornamelijk te wijten aan lager dan geraamde uitgaven (-162.898 euro). We verklaren de grootste verschillen:

AR	ITEM/ACTIE	Budget	Rekening	Vershil
62*	0119B	849.595	781.136	68.459
612050	01900	26.500	15.444	11.056
0				

Op het item technische dienst zien we in de categorie bezoldigingen (62*/0119B) een verschil van 68.459 euro. Dit wil zeggen dat er 68.459 euro niet is benut in boekjaar 2018. Dit heeft voornamelijk te maken met langdurig zieken in de technische dienst. Ook zien we dat de verzekering arbeidsongevallen een stuk hoger geraamd is (6120500/01900).

Beleidsdomein zorg

Het domein zorg heeft een veel beter resultaat dan verwacht. Het resultaat was geraamd op -189.095 euro, maar uiteindelijk is er een resultaat gerealiseerd van -57.922 euro, wat een verbetering betekent van 131.173 euro. Dit is voornamelijk te wijten aan lagere uitgaven dan geraamd (-124.395 euro).

AR	ITEM/Actie	Budget	Rekening	Vershil
62*	*	1.248.001	1.144.716	103.285

Ook hier zien we een groot overschot op de personeelsuitgaven (103.285 euro). En ook voor dit domein is dit te wijten aan langdurig ziekte van het personeel gezinszorg en poetsdienst.

Beleidsdomein sociale dienst

Ook het domein sociale dienst doet het financieel stukken beter dan verwacht. Het gerealiseerde resultaat is 194.722 euro beter dan het geraamde resultaat. Hier zien we een samenspel van lagere uitgaven dan geraamd (-392.978 euro) en lagere ontvangsten dan geraamd (-198.256 euro).

AR	ITEM	Budget	Rekening	Vershil
62*	09040	167.775	84.850	82.925
74*	09040	138.783	54.771	84.011
64*	090*	715.820	596.315	119.505

Zoals eerder al gezegd is de personeelskost van de artikel 60 personeelsleden (62*/09040) een stuk lager dan geraamd (-82.925 euro). We ramen 4 FTE maar in 2018 hebben we dit aantal zeker niet bereikt. Uiteraard heeft dit ook zijn weerslag op de inkomsten, aangezien de tewerkstelling van deze personeelsleden sterk gesubsidieerd is. Ook hier constateren we verschil van 84.011 euro (74*/09040), dit wil zeggen we hebben 84.011 euro minder subsidies ontvangen dan geraamd.

Ook de specifieke kosten sociale dienst (64*/090*) liggen ook een stuk lager dan geraamd (-119.505 euro). Onder deze specifieke kosten sociale dienst vallen zowel de uitbetalingen leefloon als de finan-

ciële steun. Op de eerste categorie **leefloon** zien we een overschot van 44.277 euro. In totaal is er in boekjaar 2018 een bedrag van 300.473 euro uitbetaald aan leefloon, waarvan 60% in de categorie ingeschreven in het bevolkingsregister (32 dossiers) en studenten (15 dossiers), 8% in de categorie daklozen (4 dossiers) en 29% in de categorie vreemdelingen (17 dossiers).

Op de tweede categorie **steun** zien we een beschikbaar bedrag van 180.483 euro. In totaal is er 358.087 euro aan financiële steun betaald in boekjaar 2018. Hiervan is 62.245 euro toe te schrijven aan steun LOI, een stuk onder het geraamde bedrag van 167.500 euro. Dit heeft natuurlijk alles te maken met de zeer lage bezettingsgraad van het LOI. Intussen is ook de beslissing gevallen dat er 28 plaatsen worden opgeheven om over te blijven met 22 plaatsen LOI. Ook hier weer het spel van de communicerende vaten dat speelt: minder uitgaven LOI, betekent automatisch ook minder inkomsten LOI. Wat de andere steun betreft hebben we ook daar in totaal zo'n 75.000 euro minder uitgegeven dan initieel geraamd. Zoals al meerdere malen aangekaart, is dit heel moeilijk te voorspellen. De kern-taak van het OCMW bestaat erin om financiële steun te geven aan mensen die het moeilijk hebben. Uiteraard kan men voorafgaand aan het boekjaar niet inschatten over welke financiële steun dit zal gaan en hoeveel steun er zal moeten uitbetaald worden. Vandaar dat er steeds een ruime marge wordt voorzien.

De exploitatierekening per beleidsdomein (TJ1)

Uitgaven

Schema **TJ1** toont dat 41% van de exploitatie-uitgaven wordt gerealiseerd in het domein algemeen bestuur. Dit domein is de grootste slokop van alle uitgaven (1.892.630 euro). Nadien volgen de domeinen sociale dienst (29%) en zorg (28%).

Over alle domeinen heen, zijn de personeelskosten (73%) veruit de grootste uitgavenpost van het OCMW. Natuurlijk is dit cijfer sterk vertekend door de personeelsleden die werken voor de gemeente op payroll OCMW. Dit gaat in absolute cijfers over een bedrag van 952.265 euro. Dit wordt vergoed door de gemeentelijke bijdrage, maar toch zorgt dit voor een totaal vertekend percentage van het aandeel personeelskosten.

Dan volgende de specifieke kosten van de sociale dienst met 14% en de categorie goederen en diensten (elektriciteit, water, kantormateriaal, lidgelden, ...) met 11%.

52% van de totale uitgaven aan **bezoldigingen** valt ten laste van het domein algemeen bestuur. Hieronder vallen alle mensen van de administratie en de technische dienst van het OCMW. De domeinen sociale dienst en zorg hebben respectievelijk 14% en 34% als aandeel in deze kosten.

De **specifieke kosten sociale dienst** vallen uiteraard allemaal ten laste van het domein sociale dienst. Deze kosten bedragen 17% van de totale exploitatie-uitgaven van het OCMW, goed voor 658.560 euro. Dit ligt iets hoger in vergelijking met boekjaar 2017 (637.072 euro). Als we dit uitsplitsen in de categorieën leefloon en financiële steun, dan zien we dat er meer leefgeld is uitbetaald in vergelijking met boekjaar 2017 (ongeveer 48.000 euro) en minder financiële steun is uitbetaald in vergelijking met boekjaar 2017 (29.139 euro). De stijging in de uitbetaling van het leefloon is voornamelijk te wijten aan de stijging in het aantal dossiers leefloon dakloze en dossiers leefloon vreemdelingen. Het verschil in financiële steun is zoals eerder al gezegd te wijten aan de daling kosten LOI. Deze daling van 98.752 euro wordt deels teniet gedaan door de stijging in financiële steun, de stijging in tussenkomsten opname rusthuis en woonzorgcentra en de stijging in steun huurwaarborg.

De categorie **goederen en diensten**, goed voor 29% van de totale exploitatie-uitgaven van boekjaar 2018, zakt in vergelijking met boekjaar 2017 (-40.504 euro). De voornaamste oorzaak van deze lagere uitgaven is te wijten aan de lage bezettingsgraad LOI. Uiteraard heeft dit ook gevolgen voor de werkingskosten: kosten aan gebouwen, aankoop materiaal LOI, ... Ook in het domein zorg zien we een opvallende daling in de kosten voor aankoop maaltijden. Voor het eerst in de voorbije 4 jaar zien we opnieuw een daling in de afname van onze maaltijden aan huis. Uiteraard hebben we hier te maken

met een kwetsbaar publiek. Als mensen worden opgenomen in het ziekenhuis, dagverblijf, rusthuis, ... heeft dit uiteraard onmiddellijk een impact op onze afzet van maaltijden.

1% van de totale exploitatie-uitgaven zijn **financiële uitgaven**. Deze uitgaven zijn rentelasten van leningen en bevinden zich uitsluitend in het domein algemene financiering (36%). Ook de categorie **andere operationele uitgaven** bedraagt 1% van de totale exploitatie-uitgaven. Dit zijn voornamelijk de openstaande vorderingen die we op oninbaar hebben gezet (beslissing vast bureau 04/02/2019).

Ontvangsten

Wat betreft ontvangsten, bevat het domein algemene financiering uiteraard het leeuwendeel van de ontvangsten (54%). Daarna volgen de domeinen zorg en sociale dienst met respectievelijk 24% en 20%.

De **ontvangen werkingssubsidies** zijn veruit de belangrijkste inkomst van het OCMW (**83%**). Dit toont aan hoe sterk een OCMW afhankelijk is van subsidies om haar werking te financieren. Een leeuwendeel van deze subsidies komt van de gemeente. De gemeente betaalt jaarlijks de "gemeentelijke bijdrage" aan het OCMW. In 2018 bedroeg deze bijdrage 2.525.035 euro. Binnen het domein algemene financiering vinden we niet alleen deze gemeentelijke bijdrage, maar ook de subsidies voor de toenmalige personeelsleden met een gesco statuut. Ondanks de verandering van statuut, blijft elke openbaar bestuur hiervoor werkingssubsidies ontvangen. 20% van de ontvangen werkingssubsidies kunnen worden toegeschreven aan de kerntaak van het OCMW, namelijk sociale dienstverlening. Het gaat over subsidies leefloon, LOI, steun, ... In vergelijking met boekjaar 2017 hebben we 119.850 euro minder subsidies ontvangen. Deze daling is voornamelijk te wijten aan de lagere subsidies voor LOI. Zoals eerder aangegeven zorgt de lagere bezetting in boekjaar 2018 uiteraard voor een pak minder inkomsten. In het domein zorg ontvangen we Vlaamse werkingssubsidies voor de dienst gezinszorg (514.020 euro) en de dienst aanvullende thuiszorg (60.479 euro).

Als OCMW genereren we **14%** van de ontvangsten uit onze eigen werking. Dit door de **prestaties** geleverd aan onze cliënten van de verschillende thuisdiensten, verhuur woningen, ... In vergelijking met boekjaar 2017 zien we een lichte daling van 4%, deze daling is voornamelijk te wijten aan het domein algemeen bestuur. Dit domein is goed voor 8% van alle inkomsten uit prestaties. In vergelijking met boekjaar 2017 zien we een daling met 27.769 euro. Deze daling is te wijten aan twee zaken: (i) minder terugvorderingen aan derden voor uitgevoerde werken en (ii) minder terugvordering van de gemeente voor de prestaties van de poetsvrouw(en) voor het onderwijs. In boekjaar 2017 hebben we heel wat woningen gerenoveerd. Hierbij zaten ook een paar huurwoningen. Deze kosten hebben we

uiteraard teruggevorderd van de eigenaar. Dit hebben we niet meer in boekjaar 2018. Ook het doorrekenen van de poetskosten aan het onderwijs is grotendeels weggevallen, aangezien we in het na-jaar gestart zijn met outsourcing in de gemeente en de interne poetsvrouwen op andere locaties zijn ingezet.

Het domein zorg levert 49% van de inkomsten uit prestaties, wat ook logisch is omdat quasi al onze diensten die prestaties leveren aan burgers onder dit beleidsdomein vallen. De dienst *gezinszorg* presteerde 13.898 uren in Ingelmunster in boekjaar 2018 aan een gemiddelde prijs van 6,01 euro per uur. In vergelijking met vorige boekjaren noteren we opnieuw een daling. In boekjaar 2017 spraken we immers nog van 14.729 gepresteerde uren. Voor de dienst gezinszorg ontvangen we ongeveer jaarlijks tussen de 80.000 – 85.000 euro per jaar. Ook de afname van het aantal *maaltijden* is gedaald in vergelijking met boekjaar 2017. We constateren voor boekjaar 2017 een totaal van 14.705 maaltijden. Dit is een daling van 11% ten opzichte van 2017. Zoals eerder al gesteld, hebben we hier te maken met een kwetsbaar publiek. Als mensen worden opgenomen in het ziekenhuis, dagverblijf, rusthuis, ... heeft dit uiteraard onmiddellijk een impact op onze afzet van maaltijden. Tenslotte zien we een status quo in de *aanvullende thuiszorg*: het aantal uren is lichtjes toegenomen, terwijl de gemiddelde prijs lichtjes is gedaald. In boekjaar 2018 presteerden we 20.367 uren aanvullende thuiszorg voor een gemiddelde prijs van 6,70 euro.

Tenslotte zien we niet enkel inkomsten uit prestaties in het domein zorg, maar ook inkomsten uit *verhuur*. In totaal hebben we 258.807 euro ontvangsten van verhuur ouderenwoningen, assistentiewoningen en het pand voor kinderopvang.

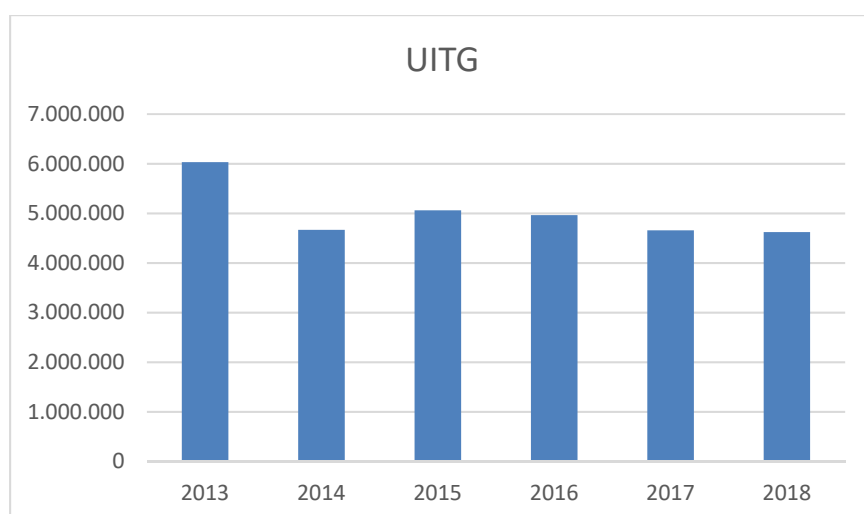
Ook het domein sociale dienstverlening levert 8% van de inkomsten uit prestatie. Ook hier gaat het voornamelijk over inkomsten uit verhuur: verhuur crisiswoningen, sociale verhuur, ...

De evolutie van de exploitatierekening (TJ2)

TJ2 geeft de evolutie in de tijd van de exploitatierekening. Er wordt een vergelijking gemaakt tussen de boekjaren 2016, 2017 en 2018. In schema TJ2 BIS kan je de vergelijking terug vinden voor de periode 2013-2018.

Uitgaven

Geconsolideerd zien we dat de uitgaven gedaald zijn met 1% of 34.220 euro in vergelijking met boekjaar 2017. Deze daling ligt in lijn met de voorgaande jaren van deze legislatuur. Sinds 2015 stellen we immers jaarlijks een daling vast van deze uitgaven.

De daling in boekjaar 2018 is voornamelijk te wijten aan een daling van de **OPERATIONELE UITGAVEN**, meer specifiek aan een daling van de categorie goederen en diensten. Ook de categorie bezoldigingen neemt af, terwijl de categorie specifieke kosten sociale dienst stijgt.

De **categorie goederen en diensten** is gedaald met 7% of 40.504 euro in vergelijking met boekjaar 2017. Deze daling is vooral toe te schrijven aan het domein sociale dienstverlening (-35.124 euro), waarbij we opvallend minder uitgaven zien voor het LOI. Dit is natuurlijk normaal gezien de lagere bezettingsgraad.

Goederen en diensten					
2013	2014	2015	2016	2017	2018
969.004	664.446	603.083	549.049	562.045	521.541
	-304.558	-61.363	-54.033	12.996	-40.504
	-31%	-9%	-9%	+2%	-7%

De categorie **bezoldigingen** is zo goed als gelijk gebleven in vergelijking met boekjaar 2017. We zien een kleine daling van 1%. Doorheen de jaren zie je duidelijk de schommelingen binnen de categorie bezoldigingen. In het jaar 2014 zien we de impact van de overheveling dienstencheques naar de private markt. De overstap van payroll gemeente naar payroll OCMW in kader van behoud sociale maribel zien we duidelijk terug in het boekjaar 2015. De impact van de andere boekhoudkundige verwerking van de sociale maribel (als negatieve kost) zien we in het jaar 2017.

Bezoldigingen					
2013	2014	2015	2016	2017	2018
4.135.676	3.269.692	3.744.904	3.708.927	3.361.498	3.338.111
	-865.984	475.212	-35.976	-347.429	-23.387
	-21%	+15%	-1%	-9%	-1%

De categorie **specifieke kosten sociale dienst** is heel moeilijk voorspelbaar. Maar als we kijken over de jaren heen, dan zien we dat we sinds 2014 vrij constant werken. Het bedrag leefloon en financiële steun draait altijd rond ongeveer hetzelfde bedrag.

Specifieke kosten sociale dienst					
2013	2014	2015	2016	2017	2018
834.469	646.228	639.445	647.235	637.072	658.560
	-188.241	-6.783	7.791	-10.164	21.488
	-23%	-1%	+1%	-2%	+3%

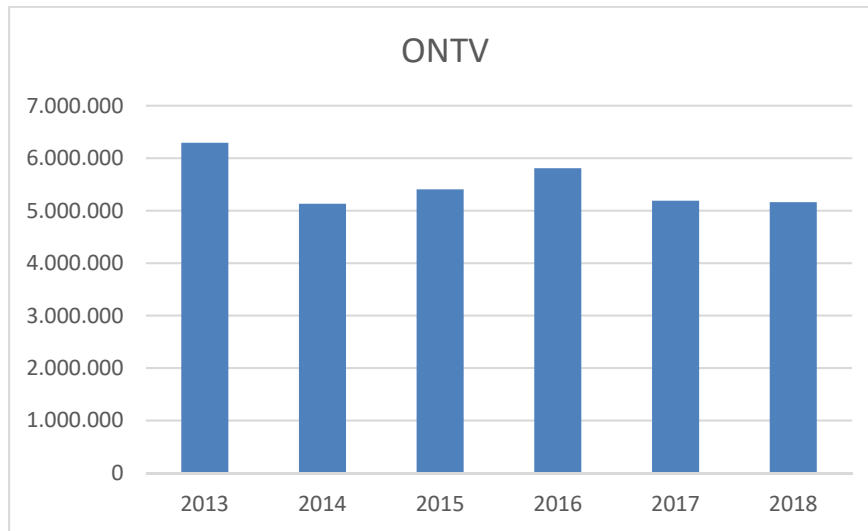
Naast de operationele uitgaven, zien we een daling van de **FINANCIËLE UITGAVEN** (-6%) in vergelijking met boekjaar 2017. Dit is de natuurlijke afbouw van onze rentelasten van leningen.

Financiële uitgaven					
2013	2014	2015	2016	2017	2018
63.256	62.610	58.999	58.567	55.130	51.899
	-645	-3.611	-432	-3.438	-3.231
	-1%	-6%	-1%	-6%	-6%

Ontvangsten

De ontvangsten zijn in boekjaar 2018 gedaald met 23.243 euro of 1%.

De **OPERATIONELE ONTVANGSTEN** zijn gedaald met 23.226 euro of 1%.

De **ontvangsten uit de werking** dalen met 4% of 31.577 euro. Zoals eerder aangekaart is deze daling het gevolg van minder doorrekenen kosten aan derden (zoals werken uitgevoerd voor derden en prestaties poetspersoneel onderwijs). Vanaf 2014 (na overheveling dienstencheques) zie je heel duidelijk dat de prestaties nagenoeg constant blijven over de jaren heen. Er zit een kleine schommeling in, maar we draaien jaarlijks rond de 735.000-755.000 euro.

Ontvangsten uit de werking					
2013	2014	2015	2016	2017	2018
1.170.095	737.448	754.039	745.355	759.882	728.305
	-432.648	16.591	-8.684	14.527	-31.577
	-37%	+2%	-1%	+2%	-4%

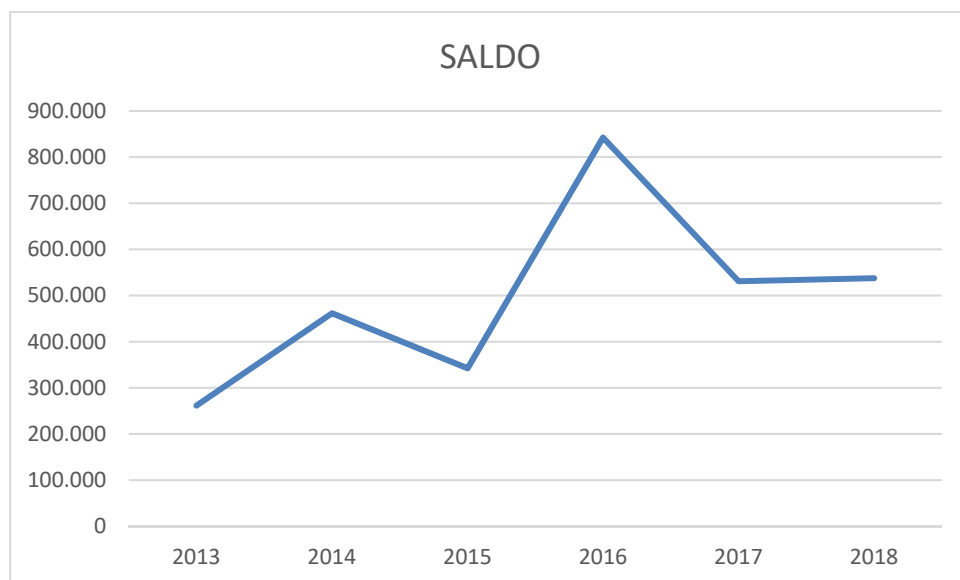
De **werkingssubsidies** blijven nagenoeg constant in vergelijking met boekjaar 2017. Wel zien we doorheen de jaren duidelijke schommelingen. Deze schommelingen zagen we ook bij onze uitgaven en meer specifiek bij de bezoldigingen. In boekjaar 2014 zien we duidelijk de impact van de overheveling van de dienstenscheques. In boekjaar 2015 zien we opnieuw een stijging ten gevolge van de overheveling personeel van payroll gemeente naar payroll OCMW. Deze stijging wordt veroorzaakt door een sterke stijging van de gemeentelijke bijdrage om deze personeelskost te compenseren. Deze stijging zet zich ook verder in boekjaar 2016. Vanaf boekjaar 2017 zien we de impact van de andere

boekhoudkundige verwerking van de subsidies sociale maribel (negatieve personeelskost, dus niet langer als subsidie).

Werkingsubsidies					
2013	2014	2015	2016	2017	2018
4.910.928	4.235.418	4.560.112	4.937.715	4.316.196	4.282.750
	-675.510	324.695	377.602	-621.519	-30.501
	-14%	+8%	+8%	-13%	-1%

Geconsolideerd

Geconsolideerd resulteert het bovenstaande in een heel lichte stijging van het exploitatieresultaat ten opzichte van het boekjaar 2017. We eindigen boekjaar 2018 met een exploitatieresultaat van 542.117 euro. Onderstaande grafiek geeft een evolutie van dit exploitatieresultaat in de tijd.

Dit saldo kent een heel grillig verloop. We proberen te verklaren: Een eerste stijging van het resultaat stellen we vast na overheveling van de dienstencheques naar de private markt. Ook al betekende dit een daling van de inkomsten (zowel prestaties als subsidies), de impact op de uitgaven was nog groter. Deze verbetering van het resultaat valt echter terug in 2015 als een deel van het personeel van de gemeente wordt overgeheveld naar payroll OCMW. Dit zorgt voor een sterke stijging van de personeelskost, die al deels wordt gecompenseerd door een stijging van de gemeentelijke bijdrage. In boekjaar 2016 wordt deze gemeentelijke bijdrage nog sterker opgetrokken, wat ook duidelijk is in het resultaat. Vanaf 2017 zien we dan dat de gemeentelijke bijdrage meer in evenwicht is met de uitgaven, waardoor het resultaat terugvalt om ook op dit niveau te blijven in 2018.

De toelichting bij de investeringsrekening

Deze toelichting bevat een verklaring van de materiële verschillen tussen de gerealiseerde ontvangsten en uitgaven en de geraamde ontvangsten en uitgaven volgens de laatste budgetwijziging.

In vergelijking met het budget, zien we een opvallend lage realisatiegraad in boekjaar 2018. Slechts 39% van de geraamde uitgaven zijn ook effectief gerealiseerd in boekjaar 2018. Een aantal projecten zijn uitgesteld naar volgende boekjaren: (i) verbeteringswerken Stationsplein 41, (ii) verbeteringswerken Stationsstraat 40-42, (iii) Doelstraat-Nieuwstraat.

Er is ook één opvallende afwijking tussen budget en jaarrekening in de ontvangsten, namelijk bij de verkoop van de twee panden in de Vlasbloemstraat 48 en Izegemstraat 34. Deze verkoop was geraamd op 115.000 euro, terwijl we in totaal 172.000 euro hebben ontvangen.

De investeringsrekening per beleidsdomein (TJ3)

Schema **TJ3** geeft de investeringsverrichtingen weer per beleidsdomein. Het leeuwendeel van de betaalde investeringen situeert zich in het domein zorg. Er is in boekjaar 2018 geïnvesteerd in de omgevingsaanleg van Doelstraat-Nieuwstraat: nieuwe tuinhuizen voor de bestaande ouderenwoningen, een nieuwe afsluiting, sloop van de oude gebouwen en nivelleren en inzaaien grond, ... Ook zien we verbeteringswerken in de ouderenwoningen en assistentiewoningen. Ook in de cafetaria van de Ermitage is er geïnvesteerd in een keuken.

Uitgaven

Wat betreft de investering in **gronden en gebouwen**, zien we de grootste uitgaven in de beleidsdomeinen zorg en sociale dienst. In het domein zorg betaalden we voornamelijk voor de projecten: (i) omgevingsaanleg Doelstraat-Nieuwstraat, (ii) verbeteringswerken ouderenwoningen en assistentiewoningen en (iii) keuken cafetaria Ermitage. In het domein sociale dienstverlening is er voornamelijk geld uitgegeven aan verbeteringswerken Stationsstraat 32 (LOI).

Wat betreft **roerende goederen**, steekt het domein algemeen bestuur er bovenuit. Hier zien we voornamelijk investeringen in informaticamateriaal.

Ontvangsten

De belangrijkste ontvangst in boekjaar 2018 is zoals eerder gezegd de verkoop van de Vlasbloemstraat 48 en Izegemstraat 34.

De evolutie van de investeringsverrichtingen (TJ4)

Schema **TJ4** is een vergelijking tussen de gerealiseerde geconsolideerde ontvangsten en uitgaven van het huidige boekjaar en de twee voorgaande boekjaren. Het heeft weinig zin om deze tabel te bespreken aangezien investeringen niet jaarlijks terugkomen. Dit in tegenstelling met de uitgaven en ontvangsten van exploitatie. In exploitatie zit een duidelijk terugkerende structuur, bij investeringen werkt men vooral projectmatig. Een analyse in de tijd is dan ook minder interessant. Belangrijker is wel de realisatiegraad en dus met andere woorden de vergelijking tussen gerealiseerde en geraamde investeringen (zie eerder).

De stand van de kredieten per investeringsenveloppe (TJ5)

TJ5 is een schema met een overzicht per investeringsenveloppe van de verbinteniskredieten, de vastleggingen en de aanrekeningen die al zijn gebeurd in die bepaalde investeringsenveloppes.

Als we ons hier concentreren op de kolom 'Verbinteniskrediet min aanrekeningen' dan zien we dat er nog een totaal van 3,8 miljoen euro aan investeringsuitgaven staat ingeschreven in het meerjarenplan. 90% van deze uitgaven zijn voorzien in de portefeuille 2016-2 "Doelstraat-Nieuwstraat". Dit hele project is vooruitgeschoven in de tijd.

De evolutie van de liquiditeitenrekening

Schema **TJ6** geeft een vergelijking tussen jaarrekening 2018, 2017 en 2016.

Resultaat op kasbasis

Het resultaat op kasbasis is gestegen in vergelijking met de voorgaande jaren. In 2018 houden we een spaarpot over van 2.333.128 euro, terwijl deze spaarpot nog 1.880.481 euro bedroeg in 2017 en 1.504.992 euro in 2016.

Deze stijging is voornamelijk het gevolg van een steeds minder negatief investeringssaldo. De voorbije 3 jaar is er steeds minder geïnvesteerd en tegelijk zien we in boekjaar 2018 hier nog een grote ontvangst tegenover. Het exploitatiesaldo blijft nagenoeg constant in vergelijking met 2017.

Autofinancieringsmarge

De autofinancieringsmarge kunnen we gemakkelijk berekenen door de periodieke aflossingen in mindering te brengen van het saldo van het exploitatiebudget. In vergelijking met boekjaar 2017 blijft deze AFM zo goed als constant. Dit gaat uiteraard gepaard met de beweging van het exploitatiesaldo aangezien de aflossingen in de tijd nagenoeg constant zijn gebleven.

Autofinancieringsmarge	
2013	451.580
2014	373.923
2015	254.465
2016	755.986
2017	444.556
2018	453.752

Overzicht van de verstrekte werkings- en investeringssubsidies

Het OCMW heeft geen werkings- en investeringssubsidies toegekend in 2018.

De toelichting bij de samenvatting van de algemene rekeningen

Deze toelichting bevat alle nodige informatie omtrent het vermogen, de financiële positie en het resultaat van het bestuur.

De toelichting bij de balans (TJ7)

Deze toelichting bestaat uit vier mutatiestaten: de mutatiestaten van de financiële vaste activa, van de materiële vaste activa, van de financiële schulden en van het netto-actief.

Mutatiestaat van de financiële vaste activa

nvt

Mutatiestaat van de materiële vaste activa

Zoals al eerder aangegeven is het materieel vast actief gedaald met 224.904 euro. Hieruit zouden we kunnen concluderen dat we te weinig investeren om het patrimonium van het OCMW in stand te houden, maar uiteraard zitten we ook met het effect van de verkopen van een deel van ons patrimonium. Het OCMW heeft de voorbije jaren het eigen patrimonium op punt gezet waarbij er duidelijke keuzes zijn gemaakt tussen: (i) eigen patrimonium, (ii) afstoten aan het sociaal verhuurkantoor, (iii) verkoop oud patrimonium, (iv) opzeggen huurwoningen, ... Soms wordt het OCMW hiertoe ook gedwongen door beslissingen hogerhand, zoals bijvoorbeeld de afbouw van het aantal plaatsen LOI.

Mutatiestaat van de financiële schulden

Het bedrag aan leningen ten laste van het bestuur is gedaald tijdens het financiële boekjaar 2018. Dit is vrij logisch aangezien er geen nieuwe lening is opgenomen en enkel de aflossingen hun rol spelen.

Mutatiestaat van het netto-actief

Het netto-actief van de balans is in 2018 gestegen met 341.623 euro. Hier spelen verschillende factoren een rol. (i) Het boekjaar 2018 sluit af met een positief resultaat van het boekjaar van 462.886 euro. (ii) Ten tweede zien we in boekjaar 2018 verrekening van bestaande investeringssubsidies voor een bedrag van 121.263 euro.

De waarderingsregels

Een samenvatting van de waarderingsregels, vastgesteld door het college van burgemeester en schepenen, de deputatie of de raad voor maatschappelijk welzijn maken deel uit van de toelichting van de jaarrekening. Met de waarderingsregels bepaalt het bestuur de waarde van haar bezittingen, haar schulden, haar rechten en haar plichten. De waarderingsregels moeten leiden tot een "waar en getrouw financieel-economisch beeld" en bepalen onder andere:

- de waardering van de inventaris van al de bezittingen, vorderingen, schulden en verplichtingen van het bestuur van welke aard ook
- de vorming en de aanpassing van afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen voor risico's en kosten
- de herwaarderingen

De waarderingsregels worden vastgelegd en worden enkel gewijzigd indien er belangrijke verandering zijn in de activiteiten van het bestuur of indien de vroeger gehanteerde waarderingsregels niet langer zorgen voor een waar en getrouw beeld. Indien de waarderingsregels worden gewijzigd, dienen deze opnieuw te worden vermeld in de toelichting van de jaarrekening en te worden verantwoord.

Vorderingen en schulden

De vorderingen en schulden worden in de balans opgenomen tegen hun nominale waarde. Vorderingen waarvan de invorderbaarheid twijfelachtig is, worden overgeboekt naar een rekening dubieuze debiteuren. Ook kunnen er op de vorderingen waardeverminderingen worden toegepast als er onzekerheid bestaat over de betaling op de vervaldag. Door het inboeken van deze dubieuze debiteuren en waardeverminderingen, verschaft men correcte informatie betreffende de te verwachten kasstromen en de liquiditeitspositie van het bestuur.

De financieel directeur boekt als oninvorderbare vorderingen de bedragen die betaald moeten worden door schuldenaren van wie de insolventie is bewezen is door om het even welke bewijsstukken.

Geldbeleggingen en liquide middelen

Geldbeleggingen en liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Aandelen en vastrentende effecten worden gewaardeerd tegen de aanschaffingswaarde.

Afschrijvingen

Er wordt uitgegaan van een lineaire afschrijvingsmethode en bijgevolg van een 'gelijkmatige' veroudering. Afschrijvingen worden telkens ingeboekt op een aparte algemene rekening, waardoor de aanschaffingswaarde van het vast actief zichtbaar blijft.

AARD VAN DE VASTE ACTIVA	AFSCHRIJVINGSDUUR
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	5
Concessies, octrooien, licenties, knowhow, merken en soortgelijke rechten	5
Vooruitbetalingen	5
Plannen van aanleg, urbanisatieplannen, enz.	5
Studies	5
Terreinen	0
Gebouwen	33 (*)
Grondwerken en verhardingen van de rijweg	30 (*)
Voetpaden, fietspaden, ...	30 (*)
Riolering	30 (*)
Waterleidingen	30 (*)
Andere nutsleidingen	30 (*)
Openbare verlichting	30 (*)
Wegbeplanting	5
Straatmeubilair en verkeerssignalisatie	10
Andere wegeninfrastructuur	30 (*)
Waterlopen en waterbekkens	30 (*)
Kunst(bouw)werken	30 (*)
Overige onroerende infrastructuur	30 (*)
Installaties, machines en uitrusting	5
Meubilair, bureaumeubilair en ander meubilair	10
Reproductiematerieel	5
Informaticamaterieel	5
Ander bureaumaterieel	5
Fietsen, brom- en motorfietsen	5
Auto's en bestelwagens	5
Vrachtwagens	10
Ander transportmaterieel	5
Uitrusting en buitengewoon onderhoud (*)	max. 15

Herwaarderingen

De financiële vaste activa en het overig materieel vast actief (materieel vast actief dat niet gebruikt wordt voor de maatschappelijke dienstverlening van het bestuur) kunnen geherwaardeerd worden.

Dit houdt in dat indien de reële waarde betrouwbaar kan worden bepaald, deze moeten geboekt worden tegen hun geherwaardeerde waarde. Indien er herwaarderingen gebeuren, dienen deze te worden verantwoord door het bestuur in de toelichting van de jaarrekening.

Verrekening van de verkregen investeringssubsidies

Onder investeringssubsidies verstaan we de subsidies gekregen in contanten van andere overheden voor investeringen in een vast actief. De verkregen investeringssubsidies worden op dezelfde wijze verrekend als de afschrijvingen van het goed waarvoor de subsidie werd verleend.

Vorzieningen voor risico's en kosten

Vorzieningen voor risico's en kosten worden opgenomen in de balans en zijn eigenlijk de vertaling van toekomstige schulden die op balansdatum zeker zijn maar waarvan men het bedrag niet exact kan bepalen. De voornaamste voorzieningen betreft de voorziening voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen. Elk jaar dient men bij het afsluiten van het boekjaar na te gaan of er bijkomende voorzieningen moeten worden aangelegd.

Ten opzichte van 2013 is niks aan de waarderingsregels gewijzigd!

De niet in balans opgenomen rechten en verplichtingen

In de samenvatting van de algemene rekeningen vinden we enkel de transacties terug die het vermogen, de financiële positie of het resultaat van een bestuur beïnvloeden. Daarnaast kunnen er zich echter gebeurtenissen voordoen die het vermogen, de financiële positie of het resultaat niet beïnvloeden maar waaruit wel toekomstige rechten of verbintenissen kunnen ontstaan. We sommen hieronder de niet in balans opgenomen rechten en verplichtingen op van de gemeente.

03	Ontvangen zekerheden		
	Omschrijving	Verkoper	Bedrag
	Hypotheken	OCMW Ingelmunster	369.536,53
07	Goederen en waarden van derden gehouden door het bestuur		
	Omschrijving		Bedrag
	Sociale bijstandsrekeningen cliënten sociale dienst		417.599,00

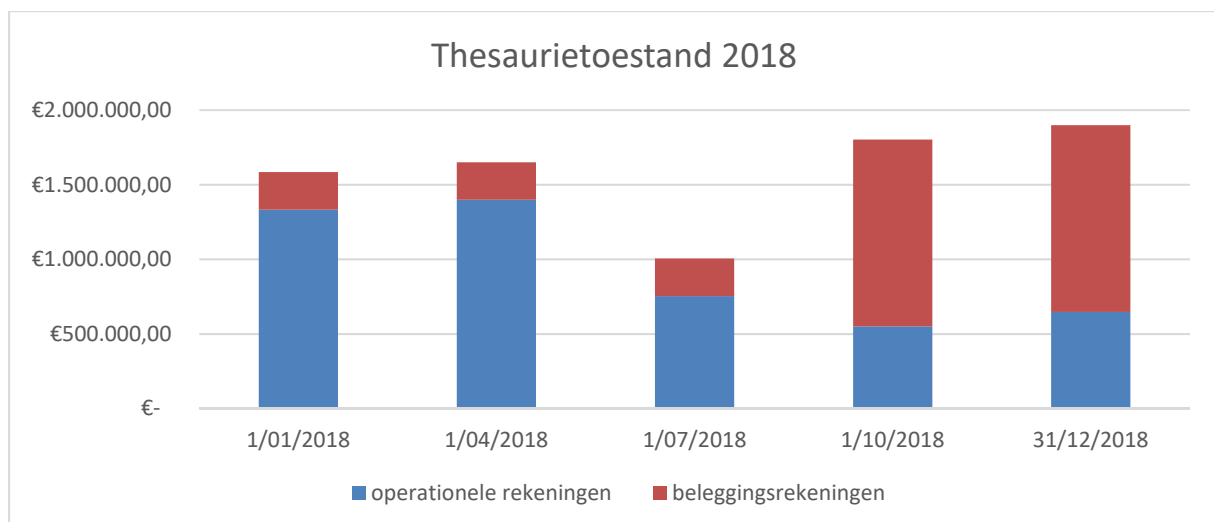
Rapportage financieel directeur

De financieel directeur dient in volle onafhankelijkheid te rapporteren aan de raad en het vast bureau over de financiële toestand van de gemeente (art. 177 van het decreet over het lokaal bestuur). Dit rapport omvat minstens een overzicht van de thesaurietoestand, de liquiditeitsprognose, de evolutie van de budgetten, de beheerscontrole alsook het debiteurenbeheer.

Aangezien de liquiditeitsprognose, de beheerscontrole en de evolutie van de budgetten aan bod kwamen in de jaarrekening en toelichting van de jaarrekening, wordt hier enkel nog stil gestaan bij de thesaurietoestand en het debiteurenbeheer.

De thesaurietoestand

De thesaurietoestand bedraagt 1.898.597,24 euro op 31/12/2018 ten opzichte van 1.584.185,12 euro op 01/01/2018. We hebben dus in thesaurie 314.412,12 euro meer ter beschikking op 1 jaar tijd, wat volledig in lijn ligt met de resultaten van de jaarrekening.

Het debiteurenbeheer

De financieel directeur rapporteert in volle onafhankelijkheid over de invordering van de ontvangsten.

Een **eerste stroom ontvangsten** wordt gecreëerd door facturatie van gepresteerde diensten. De diensten bezorgen een overzicht van deze prestaties die moeten gefactureerd worden. De facturen (gezinszorg, MMC, huren, poetsdienst, maaltijden, ...) worden opgemaakt door de financiële dienst. Eenmaal ingegeven in de boekhouding gebeurt ook de verdere opvolging door de financiële dienst.

De financiële dienst staat in voor de opmaak, afdruk en de verzending van de facturen. Behoudens uitzonderingen wordt de betaaltermijn vastgesteld op 30 dagen volgende op de factuurdatum. Bij niet betaling binnen een termijn van 30 dagen wordt een herinnering verstuurd door de financiële dienst en wordt in de mate van het mogelijk telefonisch contact opgenomen met de betrokkene. Vervolgens volgt een aangetekende aanmaning met het verzoek tot betaling binnen de 14 dagen na ontvangst van de herinnering. De niet-betaalde facturen komen op een kohier dat gevisieerd en uitvoerbaar wordt verklaard door het vast bureau. Bij niet betaling wordt overgegaan tot deurwaarder. De kosten hiervoor vallen integraal ten laste van de gefactureerde.

De mensen worden aangespoord om hun facturen te betalen door middel van een domiciliëring. Ongeveer 85% van onze facturen wordt op die manier geïnd.

	Aantal	Totaal bedrag	Openstaand saldo
diverse	35	65.160,44 €	4.445,66 €
verhuur cafetaria	12	13.526,38 €	- €
Verhuur crisisopvang	60	22.660,98 €	3.770,98 €
verhuur kinderopvang	12	9.909,84 €	- €
mindermobielencentrale	309	1.345,00 €	- €
verhuur ouderenwoningen	140	45.848,34 €	- €
personalarmsysteem	8	156,21 €	- €
verhuur assistentiewoningen	418	189.522,66 €	- €
verhuur sociale woningen	36	25.194,21 €	- €
pachten	10	6.700,96 €	- €
thuisdiensten	3.281	313.984,63 €	1.821,21 €
Totaal	4.321	694.009,65 €	10.037,85 €

Uit bovenstaand overzicht blijkt duidelijk dat de debiteurenopvolging van de eerste stroom ontvangsten, zijnde alle inkomsten uit facturatie, goed werkt. Slechts een klein deel staat nog open om te vorderen.

Een **tweede stroom ontvangsten** verloopt via de sociale dienst, namelijk de recuperatie van specifieke kosten sociale dienst. Het gaat hier over terugvordering van financiële steun, zoals 1^e maand huur, huurwaarborg, ... Maar soms ook terugvorderingen van onterecht uitbetaald leefloon, financiële

steun, ... Deze openstaande vorderingen moeten op een andere manier benaderd worden dan de eerste stroom van ontvangsten. Deze recuperatie van kosten vorder je terug van mensen die het financieel moeilijk hebben. Heel vaak wordt er gewerkt met een afbetalingsplan. Meerdere keren per jaar is er een wisselwerking tussen de financiële dienst en sociale dienst en indien nodig wordt er gerichte actie ondernomen.

In het jaar 2018 zijn er 142 terugvorderingen aangemaakt, waarvan 25 met een afbetaalplan. In totaal vorderen we 104.858,25 euro terug van de mensen, waarvan op vandaag (13/02/2019) nog 73.054,23 euro moet worden betaald. Dus 30% van deze openstaande vorderingen zijn betaald, 70% moet nog geïnd worden. Het is duidelijk dat dit een totaal andere aanpak vraagt dan alle inkomsten uit facturatie. Jammer genoeg wordt een groot deel hiervan ook jaarlijks op oninbaar geplaatst.

Niet alleen het boekjaar 2018 is van belang voor het debiteurenbeheer, maar ook alle openstaande van het verleden. Als we het overzicht bekijken van de openstaande vorderingen (facturen en sociale dienst) over de jaren heen, krijgen we volgende tabel:

	Aantal	Totaal bedrag	Openstaand saldo
2013	10	70.508,20 €	57.724,39 €
2014	18	7.087,76 €	4.297,76 €
2015	23	7.198,54 €	5.462,62 €
2016	39	24.614,01 €	18.338,20 €
2017	52	28.523,05 €	18.270,20 €
Eindtotaal	142	137.931,56 €	104.093,17 €

Als we deze openstaande meer in detail bekijken, dan zien we dat 99% hiervan is toe te schrijven aan de tweede stroom ontvangsten: namelijk recuperatie specifieke kosten sociale dienst.

Kerncijfers

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Aantal bedeelde maaltijden aan huis	14 628	15 809	13 626	13 487	13 593	16 489	14 705
Aantal gepresteerde uren Gezinszorg	14 814	14 499	14 662	15 024	15 612	14 729	13 896
Aantal gepresteerde uren aanvullende thuiszorg	20 330	20 064	20 381	20 730	19 185	20 082	20 367
Aantal gebruikers MMC	151	134	147	146	154	206	231
Aantal gebruikers PAS	13	8	7	5	5	2	2
Geholpen gezinnen maaltijden aan huis	93	85	98	90	93	122	103
Geholpen gezinnen Gezinszorg	100	98	117	165	160	152	128
Geholpen gezinnen Aanvullende Thuiszorg	232	261	269	246	240	232	244
Gemiddelde prijs maaltijd aan huis	5,72	5,84	6,02	6,23	6,22	6,49	6,38
Gemiddelde prijs Gezinszorg	4,69	5,21	5,34	5,49	6,09	6,17	6,70
Gemiddelde prijs Aanvullende Thuiszorg	5,18	5,27	5,28	7	6,75	6,77	6,01
Bezettingsgraad serviceflats De Ermitage	-	99%	100%	99%	99%	97%	96%
Gemiddelde maandprijs gewone flat	-	379,92	397,55	402,37	419,1	427,65	436,80
Gemiddelde maandprijs hoekflat	-	455,90	475,80	478,69	502,9	513,15	524,10
Bezettingsgraad ouderenwoningen	-	100%	97%	97%	97%	100%	97%
Gemiddelde maandprijs ouderenwoningen	-	259,22	274,34	289,54	311,84	316,99	323,39
Bezettingsgraad garages	-	95%	96%	98%	98%	100%	100%
Gemiddelde prijs garage	-	30,01	30,68	30,68	31,12	31,12	32,24

Bezettingsgraad sociale verhuur (12)	-	-	-	95%	83%	71%	100%
Bezettingsgraad crisisopvang (2+8 studio's)	-	-	-	54%	43%	37%	33%
Aantal VTE artikel 60§7	-	4,113	5,125	4,02	4,96	4,56	2,41
Aantal dossiers schuldbemiddeling	315	364	329	333	355	447	464
Aantal dossiers mantelzorg/waarderingspremie	213	196	208	204	205	208	224
Aantal dossiers vakantietoelage	64	60	45	33	34	43	31
Aantal dossiers stookolietoelage	185	174	145	119	114	110	93
Aantal dossiers LAC elektr en gas	43	54	69	72	60	70	57
Aantal dossiers LAC water	67	33	51	51	71	88	96
Aantal klantencontacten woonwinkel	546	455	678	868	933	847	868
Aantal geholpen personen voedselbedeling	345	308	340	322	326	293	266
Aantal dossiers minimale levering aardgas	13	23	10	12	16	15	19
Aantal dossiers leefloon (incl artikel 60§7)	48	63	67	50	67	74	67
Aantal dossiers behandeld in Bijzonder Comité	545	671	594	602	643	610	607
Thuiszorgcoördinator				100 nieuwe	106 nieuwe	86 nieuwe	85 nieuwe
Aantal VTE (excl. artikel 60§7)	-	69,58*	65,37	80,42	75,94	80,29	77,66
Aantal koppen (excl. artikel 60§7)	-	95*	90	103	102	110	111
Aantal vrijwilligers gemeenten en OCMW	-	49	59	71	86	100	118

PERSONEELSVERLOOP OCMW	Aantal koppen 2015	Aantal koppen 2016	Aantal koppen 2017	Aantal koppen 2018
Indiensttreding	10	4	16	2
Overdracht gemeente naar OCMW	15	0	0	1
Uitdiensttreding (inclusief gepensioneerd)	10	7	8	8
Gepensioneerd	6	3	2	2
Loopbaanvermindering	8	19	6	3
Deeltijdse werkhervatting	1	2	2	2
Jobstudenten	3	1	2	5

PERSONEEL OPGEDEELD PER STATUUT	Aantal koppen 2015	Aantal koppen 2016	Aantal koppen 2017	Aantal koppen 2018
Vast benoemden				
- zonder sociale maribel	10	10	7	8
- met sociale maribel	11	11	12	11
Contractuelen				
- zonder sociale maribel	58	58	70	68
- met sociale maribel	12	11	10	13
Contract. Activaplan	1	1	1	1
Contract. Sine	10	8	7	7
Contract. Lokale diensteneconomie	3	3	3	3
totalen	105	102	110	111